

Posudek oponenta diplomové práce

Téma: **Regionální a sídelní preference obyvatelstva Česka**

Autor: **Bc. Marie Štefánková**

Vysoká škola: Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta

Vedoucí: Doc. RNDr. Dušan Drbohlav, CSc.

Obor: Učitelství geografie pro střední školy

Rok: 2011

Obecný popis:

Diplomová práce Marie Štefánkové obsahuje 140 stran. Vlastní text je umístěn na 103 stránkách, ostatní jsou seznam literatury a přílohy s plným zněním dotazníku a s vybranými detailními výsledky sociologického výzkumu. Struktura práce je přehledná a logická. Po úvodu následuje teoretická část práce (3 kapitoly), po ní empirická (2 kapitoly) a závěr. Seznam literatury je spíše skromnější, ale obsahuje řadu publikací vztahujících se k tématu zejména v angličtině a to svědčí o schopnosti autorky pracovat s cizojazyčnou literaturou. Předložená práce splňuje požadavky na formální úpravu diplomových prací i na její věcný obsah.

Přednosti:

Výběr tématu této práce je správný, přestože se někomu, kdo není dostatečně obeznámen s problematikou může jevit jako obehnaný. Regionální a sídelní preference u nás byly již v minulosti mnohokrát zkoumány, ale to neznamená, že už neexistuje prostor pro další výzkumy tohoto typu. Tato problematika je natolik rozsáhlá, že je stále co zkoumat. Opakování výzkumu v lokalitách již dříve prozkoumaných má šanci přinést nové výsledky vzhledem k tomu, že regionální a sídelní preference se přirozeně mění a je nanejvýš žádoucí opakováními výzkumy vytvářet časové řady dat. A o to se právě autorka pokusila, když srovnala nejnovější výsledky průzkumu Sociologického ústavu Akademie věd ČR s výzkumy, které proběhly v minulosti.

Autorka prokázala kromě schopnosti excerpce literatury také značnou schopnost získat platná data. Nepouštěla se cestou vlastního sběru, ale využila spolupráce se Sociologickým ústavem AV ČR (jehož široce navržené celostátní dotazníkové akce se zřejmě nějakým způsobem sama účastnila), a díky tomu získala opravdu reprezentativní vzorek odpovědí 1037 respondentů. Získané výsledky porovnávala s předchozími a získala tak zcela nové znalosti o

zkoumaném jevu. Metodologicky práce nepatří k inovativním, ale díky spolupráci s renomovaným pracovištěm dosahuje nesporně úrovně, která je pro studenta pracujícího izolovaně jinak nedostupná.

Z dotazníků v příloze je vidět, že byl zpracován na profesionální úrovni. Dokazuje to např. otázka definování rodáků, což byla náplň jedné z otázek. Tento pojem byl do poloviny minulého století poměrně jednoznačný, ale dnes by mohl být matoucí, pokud by bylo myšleno skutečné místo narození, kterým je od poloviny minulého století ve většině případů porodnice ve městě spádového obvodu. Otázka v dotazníku ale správně zní, zda tázaný žil v místě, ve kterém vyrůstal.

Nedostatky:

Celkově v práci mnoho závažných nedostatků není. Seznam literatury mohl trochu být delší, překlepy v ní nemusely být vůbec, ale to nejsou nedostatky zásadního charakteru.

Při četbě jsem pouze jednou nesouhlasil s autorkou, která na str. 99 uvádí, že současný výzkum oproti výzkumům minulým, provedeným ještě v komunistickém režimu, ukázal posílení ekonomických důvodů migrace v Česku. To možná platí v deklaratorní rovině, ale nikoli v reálném chování- Možná, že v minulosti respondenti častěji než dnes uváděli mimoekonomické motivy preferencí, ale ve skutečnosti se stěhovali také hlavně z ekonomických důvodů i do oblastí obecně vnímaných jako špatné, ale s možnostmi získat práci a byt (Severní Čechy, Ostravsko).

Výsledky práce jsou prezentovány v sérii tabulek, které vhodně ilustrují text. Proto jsou také umístěny přímo v textu. Klíčové tabulky 27., 28. a 29. však v textu nejsou. Byly přesunuty do přílohy – dle mého názoru zbytečně. Co autorku práce k tomu vedlo?

Závěr:

Celkově hodnotím diplomovou práci Marie Štefánkové jako zdařilou a odpovídající zadání na úrovni učitelského studia. Její přednosti převažují nad nedostatky, které jsou spíše drobné a proto ji doporučuji k obhajobě.

Práci hodnotím známkou výborně.

Rychvald, 21. května 2011

Doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.
Ostravská univerzita